

היתר מדריך הטסת כטב"ם

במסגרת קידום תהליך הנפקת ההיתרים והרישיונות למטיסי כטב"ם בכוונת רת"א לאפשר הנפקת היתרי מדריך הטסת כטב"ם על פי התנאים המוגדרים בתפיסת הרישוי למטיסי כטב"ם

להלן התנאים להנפקת היתר מדריך הטסת כטב"ם (על פי תפיסת רישוי מטיסי כטב"ם):

1. אדם יהיה כשיר לקבל היתר מדריך הטסת כטב"ם אם נתמלאו בו כל אלה:

א. הוא מחזיק בהיתר מטיס כטב"ם מתאים ותקף;

ב. הוא עבר קורס מדריכי הטסת כטב"ם או קורס מדריכי טיסה;

ג. הוא הוכיח ידע מקצועי, ניסיון ומיומנות הטסה כמפורט בפרק זה;

ד. הוא המציא לרשות הרישוי קבלה על תשלום אגרת רישיון מדריך טיס;

2. הוכחת ידע מקצועי למדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת פנים:

א. אלה הנושאים שהבקיאות בהם דרושה להוכחת ידע מקצועי לקבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת פנים:

(1) דיני התעופה האזרחית והוראות המנהל המתייחסים לזכויות ולהגבלות החלות על מחזיק בהיתר מטיס כטב"ם לרבות הנהלים והליכים של שרותי התעבורה האווירית והליכי דיווח מקום.

(2) הבנת פרסומי המידע התעופתי (AIP), הודעות לאנשי תעופה (NOTAM), מונחי הטסה וקיצורים מקובלים והשימוש בהם;

(3) ידיעה טכנית כללית, הגבלות תפעול לטיפוס הכטב"ם שלגביו מבוקש ההגדר;

(4) תכנון טיסה;

(5) כללי העמסת כטב"ם, חלוקת המשקל בו והשפעתם על אופיין ההטסה;

(6) עקרונות מטאורולוגיה ויישום מטאורולוגיה תעופתית בסיסית לרבות ניתוח מפות מזג אוויר ודוחות מטאורולוגיים ונהלי השגת מידע מטאורולוגי;

- (7) נווטות: תהליכי תכנון וביצוע הטיסה; עקרונות נווטות ונווטות מעשית לכטב"ם שימוש במפות אוויריות; שימוש במפות טופוגרפיות; מכשירי טיסה ומצפן מגנטי.
- (8) נהלי בטיחות והליכי חרום לרבות תקלת קשר והרעת תנאי מזג אוויר;
- (9) עקרונות הדרכת טיסה, לרבות הליכי למידה, יסודות תכנון ההדרכה ועקרונות פסיכולוגיה חברתית, שימוש בעזרי הוראה, הערכת שגיאות המתלמד ודרכי תיקון ואחריות מדריך;
- (10) הגורם האנושי וביניהם: התנהלות בצוות, עקרונות ניהול סיכונים ואיומים בטיסה בצוות ועקרונות רפואה תעופתית;

3. הוכחת ידע מקצועי למדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת חוץ:

א. אלה הנושאים שהבקיאות בהם דרושה להוכחת ידע מקצועי לקבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת חוץ:

- (1) דיני התעופה האזרחית והוראות המנהל המתייחסים לזכויות ולהגבלות החלות על מחזיק בהיתר מטיס כטב"ם לרבות הנהלים והליכים של שרותי התעבורה האווירית והליכי דיווח מקום.
- (2) הבנת פרסומי המידע התעופתי (AIP), הודעות לאנשי תעופה (NOTAM), מונחי הטסה וקיצורים מקובלים והשימוש בהם;
- (3) ידיעה טכנית כללית, הגבלות תפעול לטיפוס הכטב"ם שלגביו מבוקש ההגדר;
- (4) כללי העמסת כטב"ם, חלוקת המשקל בו והשפעתם על אופיין ההטסה;
- (5) עקרונות מטאורולוגיה ויישום מטאורולוגיה תעופתית בסיסית לרבות ניתוח מפות מזג אוויר ודוחות מטאורולוגיים ונהלי השגת מידע מטאורולוגי;
- (6) נהלי בטיחות והליכי חרום לרבות תקלת קשר והרעת תנאי מזג אוויר;
- (7) עקרונות הדרכת טיסה, לרבות הליכי למידה, יסודות תכנון ההדרכה ועקרונות פסיכולוגיה חברתית, שימוש בעזרי הוראה, הערכת שגיאות המתלמד ודרכי תיקון ואחריות מדריך;
- (8) הגורם האנושי וביניהם: התנהלות בצוות, עקרונות ניהול סיכונים ואיומים בטיסה בצוות ועקרונות רפואה תעופתית;

4. דרישות הניסיון הדרוש לקבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם:

א. מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת חוץ:

- (1) ניסיון של לפחות שנתיים מקבלת רישיון מטיס כטב"ם בעל הגדר מטיס חוץ;
- (2) ביצע לפחות 600 המראות ולפחות 600 נחיתות כמטיס חוץ;

ב. מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת פנים והגדר משקל מתחת ל 15 ק"ג:

- (1) ניסיון של לפחות שנתיים מקבלת רישיון מטיס כטב"ם בעל הגדר מתחת ל 15 ק"ג והגדר מטיס פנים;
- (2) ביצע לפחות 200 שעות כמטיס פנים ומפקד של כטב"ם מתחת ל 15 ק"ג;
- (3) ביצע לפחות 200 המראות ונחיתות¹;

ג. מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת פנים והגדר משקל מעל 15 ק"ג:

- (1) ניסיון של לפחות שנתיים מקבלת רישיון מטיס כטב"ם בעל הגדר מעל 15 ק"ג והגדר מטיס פנים;
- (2) ביצע לפחות 600 שעות הטסת כטב"ם כמטיס פנים מהן לפחות 500 שעות כמטיס מפקד;
- (3) ביצע לפחות 150 המראות ולפחות 150 נחיתות;

ד. מדריך הטסת כטב"ם בקשר עין בעל הגדר הטסת רב להב מתחת ל 15 ק"ג:

- (1) ניסיון של לפחות שנתיים מקבלת רישיון מטיס כטב"ם בקשר עין והגדר רב-להב;
- (2) ביצע לפחות 100 שעות הטסת כטב"ם מסוג רב להב בקשר עין;
- (3) ביצע לפחות 400 המראות ולפחות 400 נחיתות;

¹ במיני כטב"ם המונחים המראה ונחיתה יכללו שיגור והנצלה בהתאמה בהתאם להגדרתם בתפיסת רישוי מטיס כטב"ם.

ה. בעל רישיון טיס תובלה בנתיבי אויר ישראלי או בעל רישיון טיס מסחרי ישראלי שצבר לזכותו מעל 500 שעות טיסה יעמוד ב 50% מדרישות שעות הטסת כטב"ם ושעות מטיס מפקד המזעריות הנדרשות לקבלת ההגדר כפי שמפורט בסעיף 4 (א'-ד').

5. מיומנות הטסה:

א. להוכחת מיומנותו בטיסת הדרכה על מבקש ההיתר להוכיח בפני בוחן את יכולתו כמדריך הטסת כטב"ם בביצועים ובנושאים המפורטים במסמך תפיסת הרישוי ובהדרכת כטב"ם מהסוג שלגביו מבוקש ההיתר.

6. תוקף ההיתר:

א. תקופת תוקפו של היתר מדריך הטסת כטב"ם היא 24 חודש. זכויותיו מותנות בתוקפו של היתר מטיס הכטב"ם שלו ובתוקפה של התעודה הרפואית המתאימה שבידו;

7. הגדרים נוספים למדריך הטסת כטב"ם:

א. מחזיק בהיתר מדריך הטסת כטב"ם המבקש הגדר הדרכה נוסף ברישיונו:

- 1) יחזיק בהיתר מטיס כטב"ם תקף ובו ההגדרים המתאימים להגדר הטסת כטב"ם המבוקש;
- 2) למטיס כטב"ם בעל הגדר מטיס פנים: יהיה בעל ניסיון של לפחות חמש עשרה שעות טיסה כמטיס מפקד של הכטב"ם, בכטב"ם מהסוג והמין המתאימים להגדר המבוקש.
- 3) למטיס כטב"ם בעל הגדר מטיס חוץ יהיה בעל ניסיון של 60 המראות ונחיתות בכטב"ם מהסוג והמין המתאימים המבוקש.

ב. מחזיק בהיתר מדריך הטסת כטב"ם בעל הגדר הטסת פנים והגדרהטסת כטב"ם מתחת 15 ק"ג בלבד המבקש הגדר הדרכה נוסף למערכות במשקל גבוה יותר, צריך לעמוד בדרישות הניסיון המלאות להגדר.

ג. יעבור מבחן עיוני ומבחן בהטסה כאמור בסימן זה למתן היתר מדריך הטסת כטב"ם עם ההגדר המבוקש;

8. זכויות מדריך הטסת כטב"ם:

א. מחזיק היתר מדריך הטסת כטב"ם זכאי, במסגרת המגבלות שברישיונו ובהגדרו:

(1) להדריך-

- א. בהתאם להגדרי מטיס הכטב"ם שלו, כנדרש במסמך זה למתן היתר מטיס כטב"ם בקשר עין או מטיס כטב"ם או הגדרי מטיס כטב"ם;
- ב. הדרכת קרקע כנדרש במסמך זה למתן היתר מטיס כטב"ם בקשר עין, מטיס כטב"ם או הגדרי מטיס כטב"ם;
- ג. הדרכה בהטסה כנדרש במסמך זה למתן היתר מדריך הטסת כטב"ם והגדרי מדריך הטסת כטב"ם, אם הוא עומד בדרישות;
- ד. הדרכה בטיסה הנדרשת לביצוע טיסת יחיד ראשונית או טיסת ניווט ולתת אישור לביצועם;

(2) ליתן אישורים ולבצע מבחנים שהותרו לו בתפיסת הרישוי למטיסי כטב"ם.

9. מגבלות היתר מדריך הטסת כטב"ם:

א. מחזיק היתר מדריך הטסת כטב"ם יהיה כפוף למגבלות אלה:

- (1) שעות הדרכה – הוא לא יבצע יותר משמונה שעות הדרכה בהטסה בכל תקופה של 24 שעות רצופות;
- (2) הגדרים – הוא לא ידריך בטיסה של כטב"ם אשר עברו הוא אינו מחזיק בהגדרי סוג, בהיתר מטיס הכטב"ם שלו ובהיתר מדריך ההטסה שלו;
- (3) חתימה בהיתר מטיס כטב"ם מתלמד – הוא לא יחתום בהיתר מטיס כטב"ם מתלמד לאישור ביצוע טיסת יחיד ראשונית, אלא אם הוא הדריך את מטיס הכטב"ם המתלמד כנדרש בתקנות אלא וקבע כי המתלמד מוכן לביצוע הטיסה של אותו כטב"ם בבטיחות;
- (4) חתימה בספר מטיס כטב"ם – הוא לא יחתום בספר מטיס כטב"ם מתלמד לטיסת יחיד אלא אם הוא הדריך את מטיס הכטב"ם המתלמד וקבע כי הוא מוכן לביצוע טיסת היחיד של אותו טיפוס הכטב"ם, אלא אם הוא בחן את הכנתו של מטיס הכטב"ם, תכנון הטיסה שלו, נהליו המוצעים וקבע כי הם מספיקים לביצוע הטיסה המוצעת בניסבות הקיימות;

5) טיסת יחיד – הוא לא יאשר למטיס כטב"ם מתלמד לבצע טיסת יחיד, אלא אם מטיס הכטב"ם המתלמד מחזיק בהיתר מטיס כטב"ם מתלמד תקף שנחתם לביצוע טיסת יחיד של הכטב"ם ובדגם שבו הוא עומד להטיס;

6) הדרכת הטסת כטב"ם- הוא לא ידריך על כטב"ם אלא אם הוא בעל ניסיון של לפחות חמש שעות כמטיס מפקד באותו דגם כטב"ם;

10. חידוש היתר כמדריך הטסת כטב"ם:

א. היתר מדריך הטסת כטב"ם יחודש לתקופה נוספת של 24 חודש אם מדריך הטסת כטב"ם יעמוד במבחן הטסה, או בחלקים ממבחן שלדעת רשות הרישוי הם חיוניים כדי לקבוע את כשירותו כמדריך הטסת כטב"ם. למרות האמור לעיל, ניתן לחדש את רישונו ללא מבחן אם התקיים אחד מאלה:

1) רמת ההדרכה בתקופה הקודמת מראה להנחת דעת רשות הרישוי שהוא מדריך הטסת כטב"ם כשיר (קרי 3 חניכים שהוגשו למבחן תוך שנתיים, לפחות 2 סיימו הסמכתם כמטיסי כטב"ם ולא אירעו לו או לחניכיו אירועים בטיחותיים או תקריות אחרות כתוצאה מרמת הטסה נמוכה שלהם);

2) יש לו עבר מספק כבוחן הטסת כטב"ם, כמדריך הטסת כטב"ם ראשי או כמטיס מפקד של כטב"ם של כטב"ם שנדרשים שני מטיסים להטסתו, בפעילות הכרוכה בהדרכה מתמדת של מטיסי כטב"ם, והוא עבר מבחן עיוני בעל פה שיש בו לבחון את ידיעתו בדרישות עדכניות לגבי הדרכה ומתן רישונות מטיס כטב"ם;

3) הוא השלים בהצלחה בתקופה של 90 יום שקדמו להגשת בקשת החידוש, קורס רענון למדריכי הטסת כטב"ם שכלל לפחות 24 שעות של הדרכת קרקע או הדרכת הטסה או שתיהן.

11. רישומי מדריך הטסת כטב"ם:

א. מחזיר בהיתר מדריך הטסת כטב"ם יחתום בספר מטיס הכטב"ם המתלמד של כל אדם שאותו הוא הדריך הדרכת קרקע או הדרכה בטיסה ויציין באותו ספר את זמן והמועד בו ניתנה ההדרכה. כמו כן ינהל רישומים בספר המדריך שלו או במסמך נפרד, המכילים את שני אלה:

1) שמו של כל אדם שהמדריך אישר את ספר מטיס הכטב"ם או את היתר מטיס הכטב"ם המתלמד שלו לשם ביצוע טיסת יחיד על ידיו; הרישום חייב לכלול את סוגו של כל אישור ומועדו;

2) שמו של כל אדם שלגביו הוא חתם על אישור לביצוע מבחן בכתב, בטיסה או מבחן מעשי, לרבות את סוג המבחן, מועד האישור ותוצאות המבחן;

ב. מדריך הטסת כטב"ם ישמור בנפרד או בספר מטיס הכטב"ם שלו למשך לפחות שלוש שנים את הרישומים הנדרשים;

12. דרישות למדריכי קורס מדריכי הטסת כטב"ם:

א. המבקש להדריך בקורס מדריכי הטסת כטב"ם יוכיח ידע מקצועי כאמור בסעיף 2 ו/או 3 ובנוסף יוכיח כי הוא סיים בהצלחה:

1) קורס אימונים עיוני למדריכי הטסת כטב"ם;

2) קורס אימונים בהדרכת כטב"ם, בשנה שקדמה להגשת הבקשה לקבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם, או סיים בהצלחה קורס אימונים בהדרכת טיס או בהדרכת כטב"ם במסגרת צה"ל ועסק למעשה בהדרכת הטסת כטב"ם בסיסית במסגרת צה"ל בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה.

3) ההדרכה בהדרכת כטב"ם תינתן על ידי מי שהחזיק ברישיון הדרכת הטסת כטב"ם, לפחות בשנתיים שקדמו למתן ההדרכה, ושהדריך לפחות 600 שעות טיסה מתוכן לפחות 300 בהדרכת הטסת כטב"ם.

4) ההדרכה בהדרכת כטב"ם תינתן על ידי מי שהחזיק בהיתר הדרכת הטסת כטב"ם, לפחות בשנתיים שקדמו למתן ההדרכה.

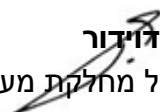
13. במסגרת תהליך הסדרת היתר מטיס כטב"ם, הועברו על ידי חברות הכטב"ם רשימות של מטיסי כטב"ם העוסקים בהדרכה בפועל. תהליך הסדרת היתר מדריך כטב"ם יבוצע על פי המוגדר בסעיף 14 במסמך זה ועד תאריך 31/12/14. לאחר תאריך זה מטיס כטב"ם העוסק בהדרכה ידרש להיתר מדריך הטסת כטב"ם בתוקף. כמו כן לאחר תאריך זה מטיס כטב"ם המבקש היתר הדרכת כטב"ם יעבור הליך רישוי מלא הכולל את כל הבחינות התאורטיות והמעשיות הנדרשות ממדריך טיסה בהתאמות המתאימות לכטב"ם.

14. להלן תיאור תהליך קבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם:

- א. המבקש יעביר בקשה כתובה (טופס) לקבלת היתר מדריך הטסת כטב"ם.
- ב. המבקש מופיע ברישומי רת"א כמדריך הטסת כטב"ם על פי דיווחי החברה המפעילה.
- ג. המבקש יציג את ניסיונו הכללי וניסיונו ההדרכתי כמטיס ומדריך הטסת כטב"ם על גבי טופס – אישור שעות טיסה.
- ד. המבקש יציג את תעודת ההסמכה הקיימת ברשותו כמדריך הטסת כטב"ם צבאי או אזרחי.
- ה. המבקש יעבור מבחן תאורטיים בנושאים הבאים:
 - (1) עקרונות הדרכה למדריכי טיסה.
 - (2) מבחן חוקה למדריכי טיסה.
 - (3) מבחן בנושא "גורמי אנוש".

בברכה,

בני זיידור
מנהל מחלקת מערכי
כטב"ם אזרחיים